

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

БАНК ХОДИМЛАРИ ВА ТАДБИРКОРЛАРНИНГ ҲАФТАЛИК НАШРИ

№ 17 (1196)

2019 йил 25 апрель

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

ISSN 2010-6602

@bank_axborotnomasi

Сайтимизга ўтиш учун QR кодни телефонингиз орқали сканер қилинг

ТЕЗ КУНЛАРДА НУМО ТЎЛОВ ТИЗИМИ ИШГА ТУШАДИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки жорий йилда учта муҳим лойиҳани амалга оширмоқда. Булар – тўлов тизимининг 24 соат узлуksиз ишлашини таъминлаш, масофавий хизматлар кўламини кенгайтириш ҳамда йил якунига қадар Нумо тўлов тизимини республика бўйлаб жорий этишдир.

Бу ҳақда Марказий банкда оммавий ахборот воситалари вакиллари билан бўлиб ўтган учрашувда таъкидланди. Матбуот анжуманида Марказий банк расиси ўринбосари Ботир Зоҳидов, Банкларо миллий процессинг маркази вакили Шухратбек Қурбонов ва банкнинг бошқа масъул ходимлари ва журналистлар иштирок этди.

Анжуманда таъкидланганича, мазкур лойиҳаларни амалга ошириш учун барча техник ишлар тайёрланган. Йил охирига қадар бу лойиҳалар тўла фойдаланишга топширилади. Нати-

жада аҳоли 7/24 режимда ҳар қандай тўловларни амалга ошириш ҳамда республиканинг исталган нуқтасидан банкнинг масофавий хизматларидан фойдаланиш имконига эга бўлади. Қолаверса, Нумо тўлов тизимининг кенг миқёсда жорий этилиши ҳам халқимиз учун бир қатор қулайликлар яратади. Яъни тизимдаги асосий иш жараёнлари тўла банкларнинг ўзига берилди. Бу эса банк ва миждоз ўртасидаги турли тушунмовчиликлар ва карта амалиётидаги узлишларнинг олдини олади. Энг асосийси, эса бу тизим

карталари Uzcard карталаридан бир неча баробар арзон ва мавжуд Uzcard тизимида ҳам ишлайверади. Унинг хавфсизлиги ҳам тўла таъминланган.

Мазкур карталарни илк бор пойтахт аҳолиси жорий йилнинг 1 май санасидан олиши мумкин. Йил охиригача эса мазкур тизим карта ва терминаллари республика бўйича тўла татбиқ қилинади. Бунинг учун юз минг терминал ва беш юз минг карта амалиётга жорий этилади. Айни кунда жами 47 990 терминал худудларга ўрнатиб бўлинган.

finance.uz

ЙИРИК ЛОЙИҲАЛАР МОЛИЯЛАШТИРИЛМОҚДА

Яқинда пойтахтимиздаги Миллий матбуот марказида "Ўзсаноатқурилишбанк" томонидан "Иқтисодиётнинг йирик тармоқларидаги лойиҳаларни молиялаштириш борасида белгиланган чора-тадбирлар, эришилган натижа ва муаммолар ечими" мавзусида матбуот анжумани ташкил этилди.

Унда банк раҳбарияти ва журналистлар иштирок этди. Таъкидлаш жоизки, "Ўзсаноатқурилишбанк" бир неча йиллардан буён иқтисодиётнинг йирик тармоқларидаги лойиҳаларни молиялаштириш учун кенг кўламдаги ишларни амалга ошириб келмоқда. Бунинг учун хорижий кредит линиялари фаол жалб қилиниб, молиявий имкониятлар оширилмоқда. Шу билан бирга кредит портфелини тақсимлашда юқори самарали лойиҳаларга алоҳида эътибор қаратилиб, бизнес-жараёнларни автоматлаштириш, жумладан, корпоратив миждозларга мўлжалланган масофавий хизматларни янгилаш ишлари кучайтирилмоқда.

(Давоми 2-саҳифада)

Марказий банк Бошқарувининг 2019 йил 20 апрелдаги йиғилишида қайта молиялаш ставкаси йиллик 16 фоиз даражасида ўзгаришсиз қолдирилди.

ҚАЙТА МОЛИЯЛАШ СТАВКАСИ ЎЗГАРИШСИЗ ҚОЛДИРИЛДИ

Ушбу қарор пул-кредит сиёсатининг инфляцияни жиловлаш ва инфляцион кутилмаларнинг пасаювчи трендини қўллаб-қувватлашга қаратилган жорий шароитларни сақлаб қолиш заруриятига асосланди.

Инфляция ва инфляцион кутилмалар. 2019 йилнинг I чораги якунларига қўра, йиллик инфляция даражаси Марказий банкнинг асосий прогноз коридорининг (13,5–15,5 фоиз) қуйи чегарасида шаклланиб, 13,6 фоизни ташкил этди. Бунда, йиллик инфляция динамикаси 2018 йилнинг I чорагидан фарқли равишда бироз ўсувчи тенденцияни намойиш этди.

Умуман олганда, 2019 йилнинг I чорагида инфляция даражаси айрим озиқ-овқат маҳсулотлари таклифи қисқариши каби мавсумий омиллар, шунингдек, тартибга солинадиган нархларнинг 2018 йил ноябрдаги оширилиши, кредитлашнинг юқори суръатлари сақланиб қолиши, ҚҚС базасининг кенгайтирилиши ҳамда миллий валютанинг нисбатан қадрсизланиши таъсири натижасида шаклланиб, кутилган даражадан пастроқ бўлди.

Ушбу даврда 2019 йил учун базавий прогнозда келтирилган хатарларнинг рўйба-рчиқ эҳтимоллари пасайиб, айрим хатарларнинг таъсир даражаси камайган бўлса-да, бироқ уларнинг таъсир муддатлари узайди.

Хусусан, тадбиркорлик фаолиятини соликка тортиш механизмнинг ўзгариши ҳамда 2018 йил ноябрь ойида энергия ресурслари тарифлари ошиши ички нархларда тўлиқ ўз аксини топмади ва ушбу жараён катта эҳтимол билан маълум бир вақт давом этади.

Ўтган йиллардаги каби инфляцияни оширувчи асосий омил озиқ-овқат нархларининг ўсиши бўлиб, унинг чораклик инфляцияга қўшган ҳиссаси 2,8 фоиз бандни ташкил этди. Шу билан бирга, инфляцияга нооziқ-овқат товарлари нархларининг таъсири ҳиссаси 1 фоиз бандгача пасайди, хизматлар ҳиссаси эса 0,5 фоиз бандни ташкил этди.

2019 йилнинг I чорагида инфляция даражасининг прогноз кўрсаткичлари доирасида бўлиши, ички бозорда товар ва хизматлар таклифининг ўсиши, шунингдек, миллий валюта алмашув курсининг нисбатан барқарорлиги қисқа ва ўрта муддатли инфляцион кутилмаларнинг пасайишига хизмат қилди.

(Давоми 2-саҳифада)

УШБУ СОНДА

КРЕДИТ ЛИНИЯЛАРИДА ФАОЛ БАНК

2

МИЛЛИЙ ВАЛЮТАНИ МУОМАЛАГА КИРИТИШ ҚАНДАЙ КЕЧГАН?

5

ҲАЁТ СЎҚМОҚЛАРИДА

8

ҚАЙТА МОЛИЯЛАШ СТАВКАСИ ЎЗГАРИШСИЗ ҚОЛДИРИЛДИ

(Бошланиши 1-саҳифада)

Хусусан, аҳоли ва бизнес субъектларининг инфляцияцион кутилмалари, январь ойидаги ўсишдан кейин камайиб борувчи трендни намойиш этди. Шу билан бирга, ўрта муддатли инфляцияцион кутилмалар индекси кўрсаткичлари қисқа муддатли инфляцияцион кутилмаларниқига нисбатан юқори бўлди. Бу ўз навбатида, респондентлар орасида ўрта муддатли истиқболда нархларнинг ўсишига оид хавотирлари сақланиб қолаётганлигини кўрсатмоқда.

Прогноз ва асосий хатарлар. Марказий банк 2019 йил учун инфляциянинг базавий прогнозини 13,5–15,5 фоизлик даражада сақлаб қолади.

2019 йилнинг II ва III чорақларида ўртача ойлик инфляция даражаси ўтган йилги кўрсаткичлар доирасида бўлиб, йиллик инфляция даражасининг сезиларли даражада пасайиши кутилмапти.

Шу билан бирга, ўтган йилнинг IV чорақидаги инфляциянинг юқори базаси ва жорий иқтисодий ҳолатлардан келиб чиқиб 2019 йилнинг IV чорақида йиллик инфляция даражасининг пасайиши кутилмоқда. Йил якунида инфляция даражаси куйидаги хатарларнинг амалга ошириш эҳтимоллигидан келиб чиқиб прогноз коридорининг куйи чегарасида бўлади:

- жорий йилда маъмурий тартибга солинадиган нархларни аркинлаштириш сиёсатининг давом эттирилиши кутилаётганлиги билан бирга, 2018 йилнинг ноябрь ойидаги нархлар оширилишининг иккиламчи таъсири;

- тадбиркорлик учун базавий иқтисодий шароитларнинг ўзгариши (масалан, алоҳида ишлаб чиқарувчилар гуруҳларининг энергия ресурсларидан фойдаланиш имкониятларидаги ўзгаришлар);

- хизматлар, жумладан, коммунал хизматлар тарифларининг индексацияси;

- инвестицион талабнинг, жумладан, қурилиш молларига бўлган талабнинг ошиши. Инфляция даражасининг пасайиши бўйича қатъий ишонч шаклланган шароитда Марказий банк 2019 йилнинг биринчи ярим йиллиги якунлари бўйича инфляция прогнозини қайта кўриб чиқиши мумкин.

Қайта молиялаш ставкасини қайта кўриб чиқиш юзасидан Марказий банк Бошқарувининг навбатдаги йигилиши 2019 йилнинг 20 июлига мўлжалланган.

cbu.uz материаллари асосида тайёрланди.

КРЕДИТ ЛИНИЯЛАРИДА ФАОЛ БАНК

Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки тадбиркорлик соҳасини ривожлантириш ҳамда инвестицион лойиҳаларни амалга ошириш, айниқса, хорижий кредит линияларини юртимизга жалб этишда энг фаол банклардан саналади.

Айни дамда банк томонидан ўндан ортиқ халқаро молия линиялари тадбиркорларга таклиф этиляпти. Булар орасида Жаҳон банки, ЕТБ, Кореянинг Эксимбанки каби бир қатор халқаро молия ташкилотлари ҳамда банклар бор. Шу давргача мазкур линиялар орқали тадбиркорларга 80 млн. доллардан ортиқ маблағлар ажратилиб, юзлаб лойиҳалар амалга оширилган.

– Бу кредитларнинг афзаллиги шундаки, фоиз ставкаси паст, имтиёзли даври ва кредит қайтариш ва фоизини тўлаш муддатлари ҳам узок саналади. Бу эса ҳар қандай тадбиркорга кўплаб энгилликлар туғдиради. Бу маблағлар асосан хориждан замонавий техника ва турли асбоб-ускуналарни олиб келишга ажратилиб, маҳсулотни ишлаб чиқарувчининг ўзидан харид қилиш имконини беради. Бундай техникаларга эга бўлган тадбиркор ўз навбатида маҳсулотни экспорт қилишга ҳаракат қилади, – дейди банкнинг Кредит департаменти директори Бахтиёр Мирдовидов Миллий матбуот марказида. “Ўзмиллийбанк кредитлари – бизнеснинг тараққиёти кафолати” мавзусида бўлиб ўтган матбуот анжуманида.

Мазкур тадбирни “Ўзмиллийбанк” бошқаруви раи-

си ўринбосари Баҳодир Жалилов очиб, банк томонидан худудларда аҳолини тадбиркорликка кенг жалб қилиш ва оилавий тадбиркорликни ривожлантириш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилаётгани хусусида тўхталиб ўтди.

Унинг келтиришича, жорий йилнинг уч ойи мобайнида “Ўзмиллийбанк” барча молиялаштириш манбалари ҳисобидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш учун 1,434 трлн. сўм миқдорда кредит ажратган. Бу йўналишда асосий эътибор “Ҳар бир оила – тадбиркор” Дастури доирасидаги лойиҳаларни молиялаштиришга қаратилиб, бунинг учун “Ўзмиллийбанк” ва Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси ўртасида Келишув имзоланди. Унга кўра, жамғарма томонидан Дастур доирасида лойиҳаларни молиялаштириш мақсадида 2019 йилда босқичма-босқич 524,7 млрд. сўм миқдорда ресурс маблағлари ажратилиши кўзда тутилган. Шундан келиб чиқиб, жорий йилнинг январь-апрель ойларида 3 142 фуқаро ва тадбиркорлик субъектларига жами 70,0 млрд. сўм миқдордаги кредит маблағлари ажратил-

ди. Ўтган йилда бу йўналиш учун банк томонидан 4 599 фуқаро ва тадбиркорларга қарийб 100 млрд. сўм кредит маблағлари берилган эди.

Қолаверса, банк томонидан “Yoshlar – kelajagimiz” Давлат дастури доирасида ҳам ёшларнинг бизнес ташаббуслари, стартаплари, ғоялари ва лойиҳаларини амалга ошириш мақсадида молиявий кўмак кўрсатиб келинмоқда.

Дастур доирасида тасдиқланган манзилли рўйхатга асосан банк томонидан 2018 йилда 779 та ёш тадбиркорларнинг бизнес-ғояларини молиялаштириш мақсадида 115,3 млрд. сўм имтиёзли кредит маблағлари ажратилган. Мазкур кредитлар жойларда ишлаб чиқаришни ташкил қилиш, хизмат кўрсатишни ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ва уларни қайта ишлаш, ихчам иссиқхоналар ташкил қилиш, паррандачилик, балиқчилик, асаларичилик ва чорвачиликни ривожлантириш соҳаларини қўллаб-қувватлашга йўналтирилди.

Бу борада 2019 йилда ҳам ишлар давом этиб, жорий йилнинг тасдиқланган манзилли рўйхатида кўра, 614 млрд. сўм миқдорда маблағлари ажратилиш режалаштирилган бўлиб, жорий йилнинг январь-апрель ойларида 138 та ёш тадбиркорларга 29,2 млрд. сўм имтиёзли кредитлар берилган.

Албатта, кредитлар ажратилгандан сўнг ундан мақсадли фойдаланиш ва қайтариш масаласи ҳам муҳим ҳисобланади. Бу борада банк томонидан доимий равишда тадбиркорлар билан ҳамкорликда лойиҳаларни ўз вақтида, самарали амалга ошириш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Натижада банкнинг муаммоли кредитлари 1 апрель ҳолатига кўра, умумий кредит портфелининг, яъни 52 трлн. сўмнинг 0,3 фоизини ташкил этди. Булар асосан, шартнома шартли қайта кўриб чиқилаётган кредитлар ҳисобланади.

ЙИРИК ЛОЙИҲАЛАР МОЛИЯЛАШТИРИЛМОҚДА

(Бошланиши 1-саҳифада)

– “Ўзсаноатқурилишбанк” томонидан йирик ишлаб чиқариш (ёки хизмат кўрсатиш)га эга корхоналарнинг лойиҳалари Банк ўз маблағларидан ташқари, чет эл молия муассасалари кредит линиялари ҳисобидан ҳам молиялаштирилмоқда, – дейди “Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ Бошқаруви раиси ўринбосари Зафар Азимов. – Бунда Европанинг Credit Suisse (Швейцария), Raiffeisen Bank International AG (Австрия), Landesbank Baden-Wuerttemberg, Commerzbank, ODDO BHF, KfW Iprex-Bank (Германия),

Газпромбанк, «AK BARS Bank» (Россия), «Shinhan Bank» (Жанубий Корея), шунингдек, Хитой, Туркия ва Жанубий Корея Эксимбанклари билан ҳамкорлик йўлга қўйилган. Шу билан бирга дунёнинг 58 давлати билан корреспондентлик алоқалари ўрнатилган.

Қайд этилишича, шу давргача банк ўз маблағлари ва хорижий кредит линиялари ҳисобидан худудлардаги юзлаб лойиҳаларни амалга ошириш учун 30 трлн. сўмдан ортиқ маблағлар йўналтирган. Жумладан, нефть-газ тизимига 13 трлн. сўм, энергия тармоғига 6 трлн. сўм, кимё саноати-

га 6 трлн. сўм, металлсозлик йўналишига 1 трлн. сўм ҳамда бошқа йўналишларга 4 трлн. сўмдан ортиқ кредитлар ва молиявий хизматлар кўрсатилган. Шунингдек, иқтисодиётнинг мазкур муҳим соҳалари ривож учун яна 6 трлн. сўмдан ортиқ маблағ ажратиш режалаштирилган.

Шунингдек, анжуманда амалга оширилаётган йирик лойиҳалар хусусида ҳам сўз борди. Маълумотларга кўра, айни кунда умумий қиймати 286,7 млн. еврога тенг бўлган Тошкент металл заводини куриш ишлари бошлаб юборилган. Ушбу завод Россия РОСЭКСИМБАНКнинг молиявий кўмағида бунёд этилиб, унинг ишга тушиши бир қатор саноат тармоқларини маҳаллий металл ашёлар

билан таъминлаш имконини беради. Шунингдек, яна бир муҳим лойиҳалардан бири – “Шўртангазкимё” мажмуасида барпо этилаётган умумий қиймати 4 млрд. долларлик синтетик ёқилғи ишлаб чиқариш лойиҳасидир. Мазкур завод тўлиқ фойдаланишга топширилгандан сўнг, у йилига 860 минг тонна дизель, 300 минг тонна авиация керосин ҳамда 400 минг тонна техник мойлар ишлаб чиқаради. Хитой Эксимбанки кўмағида Ангрен иссиқлик энергия станциясида янги 130–150 мегақувватга эга бўлган энергия блокин бунёд этиш бўйича ҳам олиб борилган лойиҳа ана шундай йирик лойиҳалардан саналади.

Тадбирда қайд этилиши-

ча, “Ўзсаноатқурилишбанк” Осие тараққиёт банки маблағлари ҳисобидан Давлат инвестиция дастурларидан ўрин олган лойиҳаларни молиялаштиришда фаол қатнашмоқда. Яқин истиқболда эса Халқаро Ислом савдо-молия корпорацияси билан ҳамкорликда исломий молиялаштириш бўйича хизмат кўрсатиш режалаштирилган.

Шу билан бирга ишлаб чиқариш объектларининг атроф-муҳитга зарарли таъсири камайтириш ва энергия тежамкорлигини оширишга қаратилган “Green banking” тизими асосида молиялаштириш механизмларини жорий этишга тайёргарлик кўрилмоқда.

Бобур МУҲАММАДИЕВ

Сўнги йилларда юртимизда китобхонлик маданиятини янада ривожлантириш, ёш авлод орасида китобга бўлган қизиқишни ошириш, уларнинг маънавий юксалиши йўлида олиб борилаётган ислохотлар эътирофга лойиқдир. Айниқса, давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 12 январдаги “Китоб маҳсулотларини чоп этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб муталааси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарғибот қилиш бўйича комиссия тузиш тўғрисида”ги фармойиши бу борадаги ишларнинг жонланишига туртки бўлди. Бугунги кунда мазкур ҳужжат асосида кўплаб амалий ишлар қилинаётганини кўриб, кузатиб турибмиз.

Кун мавзуси “Алоқабанк” муҳокамасида

Бу эзгу ишларнинг узвий давоми сифатида яқинда Юртбошимиз томонидан ижтимоий, маънавий-маърифий соҳалардаги ишларни янги тизим асосида йўлга қўйиш бўйича 5 та муҳим ташаббус илгари сурилган эди. Улардан бири – ёшлар маънавиятини юксалтириш, улар ўртасида китобхонликни кенг тарғиб қилиш бўйича тизимли ишларни ташкил этишдир.

Шу кунларда ушбу ташаббусни қўллаб-қувватлаш ва уни ҳаётга татбиқ этиш борасида барча ташкилоту идораларда амалий чоралар кўрилмақда. Жумладан, яқинда АТ “Алоқабанк” Бош офисида ташкил этилган анжуман ҳам мазкур ташаббуслар мазмун-моҳияти, китобхонлик маданияти, ёшларнинг маънавий камолотига бағишланди. Унда АТ “Алоқабанк” Бошқаруви раиси ўринбосари, банкнинг Ёшлар Иттифоқи етакчилари кенгаши раиси Ҳасан Раҳматов, “Бозор, пул ва кредит” журнали бош муҳаррири ўринбосари Абдувоҳид Умиров ҳамда “Банк ахборотномаси” газетаси ходимлари иштирок этди.

Тадбирни Ҳасан Раҳматов очар экан, Президентимизнинг ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган 5 ташаббу-

си жамиятимиз ривожини учун муҳим аҳамият касб этишини таъкидлаб, шу асосда тизимда қатор чора-тадбирлар кўрилатгани ҳусусида сўз юритди. Шундан сўнг Абдувоҳид Умиров бугунги кунда китобхонлик маданиятини ривожлантириш борасида олиб борилаётган ишлар ҳамда тараққий этган давлатларда китобга бўлган муносабат ҳусусида чиқиш қилди.

Очиқ мулоқот тарзида ўтган анжуманда банк ходимлари “Банк ахборотномаси” газетаси ҳамда “Бозор, пул ва кредит” журнаlining бугунги талабчан ўқувчилари учун қандай янгиликлар режалаштирилатгани билан қизиқди. Бу саволларга таҳририят жамоаси газетхонларнинг истак-хоҳишларини инобатга олган ҳолда бир қатор янги лойиҳалар тайёрланаётганини билдириб, банк ходимларининг таклиф ва мулоҳазаларини ҳам ўзларига қайд этишди.

Тадбир сўнггида АТ “Алоқабанк” Бошқаруви раиси ўринбосари Ҳасан Раҳматов бу каби учрашувлар икки томон учун ҳам манфаатли эканини айтиб, маънавият кечаларини тез-тез ташкил этиш кераклиги ҳақида таъкидлади.

Қишлоқларда 10 000 квартираларни кўп қаватли уйлар қурилади

“Қишлоқ қурилиш инвест” МЧЖ инжиниринг компанияси томонидан шу кунга қадар 123 623 та уй қурилиб, 140 мингдан зиёд оила уй-жой билан таъминланди. Уй-жойлар қурилган массивларга ичимлик суви, табиий газ тармоқлари, электр узатиш линиялари ҳамда автомобиль йўллари қурилиши ҳам амалга оширилди. Ўтган йили мамлакатимиз қишлоқларида жами 21 592 та намунавий лойиҳалар асосида уй-жой қурилди.

– 2009 йилдаги яқка тартибдаги уй-жойларни қуриш дастури доирасида уйларнинг дастлабки бадалли 25 фоизни, 2017 йил дастури бўйича ушбу бадал 15 фоизни ташкил этган бўлса, 2018 йилдан бошлаб Президентимиз ташаббусига кўра, уйнинг биринчи бадалли 10 фоиз этиб белгиланди, – дейди “Қишлоқ қурилиш инвест” МЧЖ инжиниринг компанияси бош муҳандиси Шухрат Рустамов. – Бу эса уй-жойга муҳтож аҳолимиз учун катта енгиллик бўлди.

Албатта, шу кунга қадар айрим ҳудудларда уй-жойларнинг бироз таъмирталаб қурилгани ҳақида ОАВ орқали чиқишлар бўлди. Агар шу каби ҳолатлар учраса аҳолига қандай ёрдам кўрсатилади? Бу ҳақда компаниянинг “Фуқаролар мурожаати” бўлими бошлиғи Ойбек Камолов шундай дейди:

– Компаниямиз ҳеч бир мурожаатни эътиборсиз қолдирмайди. Жорий йилда фуқаролар томонидан тушган ариза ва шикоятлардан 78 фоизи қаноатлантирилди.

Қолган 22 фоизига тушунтириш хати берилди. Яъни буюртмачи томонидан қурилган зарарни уйни қурган пудратчи томонидан тўла қоплаш таъминланмоқда. Қолаверса, компаниянинг захира маблағи ҳам бўлиб, у ҳам буюртмачиларнинг зарарини қоплашда ишлатилади. Мазкур сўй-ҳаракатлар сабаб, ўтган йилларга қараганда 2018 йилда мурожаатлар қарийб 1 000 тага камайди.

Маълумотларга кўра, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 24 ноябрда “Қишлоқ жойларда ва фуқароларнинг айрим тоифалари учун арзон уй-жойлар қуришни кенгайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига асосан, 2019 йилда республикамизнинг қишлоқ жойларида жами 13 000 та намунавий лойиҳалар асосида арзон уй-жойлар қурилиши кўзда тутилмоқда. Булардан 2 992 та 1 қаватли 3 хонали 2 сотихга эга арзон уйлар ҳамда 10 008 квартиралар 417 та 4 қаватли 24 хонадонли кўпқаватли уйлар қурилиши режалаштирилган.

Умида ХУДОЙБЕРГАНОВА

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ ҚАРОРИ

Тижорат банкларининг ички аудитига Марказий банк томонидан қўйиладиган талаблар тўғрисидаги низомнинг 54-бандига ўзгартириш киритиш ҳақида

2019 йил 28 февралда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 992-5-сонли рақам билан рўйхатдан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги, “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги ва 2019 йил 15 январдаги ЎРК-516-сон “Иқтисодий жиноятларга ва оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш механизмлари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2004 йил 13 мартдаги 6/12-сон қарори (рўйхат рақами 992-1, 2004 йил 20 апрель) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 й., 16-сон, 192-модда) билан тасдиқланган Тижорат банкларининг ички аудитига Марказий банк томонидан қўйиладиган талаблар тўғрисидаги низомнинг 54-банди ўзинича хатбошисидаги “ва терроризмни” деган сўзлар, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин қуролини тарқатишни” деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан қучга қиради.

Марказий банк раиси

Тошкент ш.,

2019 йил 16 февраль,

3/13-сон

М. НУРМУРАТОВ

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИ, ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ, ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИНING ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида нақд хорижий валютани қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 4-бандига ўзгартириш киритиш ҳақида

2019 йил 28 февралда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 1165-8-сонли рақам билан рўйхатдан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви, Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви, Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг 2002 йил 27 июлдаги 222-В, 89, 2002-62-сон қарори (рўйхат рақами 1165, 2002 йил 12 август) (Ўзбекистон Республикаси вазирликлари, давлат қўмиталари ва идораларининг меъёрий ҳужжатлари ахборотномаси, 2002 й., 15-16-сон) билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси ҳудудида нақд хорижий валютани қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 4-бандидаги “Тижорат банкларида касса ишини ташкил этиш, инкассация ва қимматликларни ташишга доир йўриқномага (рўйхат рақами 1831, 2008 йил 27 июнь)” деган сўзлар “Тижорат банкларида касса ишини ташкил этиш, нақд пул ва бошқа қимматликларни инкассация қилишга доир йўриқномага (рўйхат рақами 3028, 2018 йил 29 июнь)” деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан қучга қиради.

Марказий банк раиси

Тошкент ш.,

2019 йил 16 февраль,

222-В-8-сон

Молия вазири

Тошкент ш.,

2019 йил 16 февраль,

15-сон

Давлат солиқ қўмитаси раиси

Тошкент ш.,

2019 йил 16 февраль,

2019-11-с

М. НУРМУРАТОВ

Д. КУЧКАРОВ

Б. МУСАЕВ

МИЛЛИЙ ВАЛЮТАНИ МУОМАЛАГА КИРИТИШ ҚАНДАЙ КЕЧГАН?

Мухиддин МҮМИНОВ

Иқтисод фанлар номзоди, 1993 йилдан буён банк соҳасида меҳнат қилиб келмоқда. Шу давр мобайнида у Ўзбекистон Республикаси Марказий банкида узоқ вақт самарали фаолият юритди. Айни кунда "Hi-Tech Bank" хусусий акциядорлик тижорат банки Юридик бошқармаси Методология бўлими бошлиғи лавозимида ишлаяпти.

1991 йил – мамлакатимиз ўз мустақиллигини эълон қилган йили Тошкент халқ ҳўжалиги институти тямомладим.

Ўша пайтда ижтимоий фаолият, жамиятдаги истиқлолга бўлган ғоят катта интилиш, ёшларга хос ғайрат-шижоат сабаб Ўзбекистон Фанлар академияси Иқтисодиёт институтида илмий фаолиятимни давом эттириш билан бирга мамлакат мустақиллигининг иқтисодий асослари, давлатнинг эркин ва барқарор ривожланишида муҳим ўрин тутган миллий валютани муомалага киритиш масалалари билан жиддий шуғулландим.

Мазкур масалаларга қизиқшим, шу соҳага интилишларим натижалари ёш мамлакатимизни иқтисодий жиҳатдан мустақил бўлиш йўллари бўйича фикр-мулоҳазаларим, аниқ тақлифларим газета ва журналларда чиққан туркум мақолаларда ўз аксини топди.

Бу борадаги илмий изланишларни жамлаб, республикамиз иқтисодиёти барқарор ривожланиши, мамлакатда пул ислоҳотини ўтказиш, миллий валютани киритиш масалаларига оид "Мустақиллик ва пул ислоҳоти" номи рисола 1992 йилда ҳаммуаллифликда нашр этилди.

Бу изланишларимни амалиётга татбиқ этишга бўлган қизиқиш, бошқа давлатларнинг бу борадаги тажрибасини ўрганиш ва тақлифларни ҳаётга жорий қилиш мақсадида 1993-1994 йилларда Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг Пул сиёсати Бош бошқармаси "Миллий валютани киритишга тайёргарлик кўриш ва таҳлил қилиш" бўлимида фаолият юритдим.

Ушбу даврда Россия, Латвия, Эстония, Молдова, Қирғизистон, Туркменистон ва Қозоғистон давлатларида хизмат сафарларида бўлиб, ушбу мамлакатларда миллий валютани муомалага киритиш тажрибаларини чуқур ўргандим.

Мазкур давлатларда миллий валютани муомалага киритиш борасидаги ютуқ ва камчиликлар, қўлланилган усуллар, халқаро молия ташкилотлари томонидан берилган тавсиялар бевожита жойига бориб чуқур ўрганилди ҳамда ҳар бир давлатда амалга оширилган ислоҳотлар натижалари бўйича батафсил маълумот-номалар ва Ўзбекистонда миллий валютани киритиш бўйича амалий тақлифлар республика ҳукумати, мамлакат раҳбариятига ҳар бир ташриф якунида тақдим этиб борилди.

Шу тариқа ҳам назарий, ҳам амалий тажриба асосида Ўзбекистонда пул ислоҳотини ўтказиш ва миллий валюта – "сўм"ни муомалага киритиш ва барқарорлигини таъминлашда фаол иштирок этдим.

Албатта, мустақил пул тилиш миллий валютани муомалага киритиш осон бўлмади, буни чуқурроқ ҳис этиш, англаш учун ақин ўтмишдаги воқеа-ҳодисаларни эслашга тўғри келади.

Ўзбекистоннинг мустақил молия, банк ва солиқ тизимига асос солиш, режаларда иқтисодиётдан бозор иқтисодиётга ўтишни таъминлаш каби масъулиятли вазифаларни қисқа фурсатларда ҳал қилиш зарур эди.

Хусусан, собиқ СССР Давлат банкининг Ўзбекистон

филиали негизда Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, СССР давлат иқтисослаштирилган тармоқ банклари Ўзбекистон филиаллари асосида пайчиликка асосланган тижорат банклари тузилди, янги тижорат банклари ташкил этилди.

Юқоридаги чора-тадбирлар натижасида 1991-1992 йиллар мобайнида мустақил давлатга хос бўлган молия ва банк тизимлари шакллана бошлади.

Истеъмол бозорини ҳимоялаш ва маҳсулотларни фақат Ўзбекистон фуқароларига сотиш учун 1992 йилнинг январидан бир марталик купонлар босиб чиқарилди ҳамда 1993 йилнинг 22 ноябрда газета қоғозида чоп этилган ва ташкилотнинг муҳри уриладиган карточкаси қирқиб олинувчи бир марталик купонлар амал қилди.

Ҳамдўстлик давлатлари раҳбарлари 1992 йил октябрда «Ягона рубль

зона»сини ташкил этиш ва рублдан умумий фойдаланиш тўғрисидаги битимни имзолаб, 1993 йил намунасидаги янги рубллар Ўзбекистон ҳудудига жўнатила бошланди.

Шу ўринда қутилмаган ҳодиса юз берди. Давлатлараро шартномалар имзоланиб, уни ижро этиш бошлангандан кейин, янги янги рублларнинг дастлабки туркуми солинган самолётлар Тошкентга етиб келиб, пул Ўзбекистон Республикаси Марказий банки омборига жойлаб бўлинган, қолган қисми қутилаётган пайтда собиқ Марказ томонидан ҳеч қандай асосиз равишда рубль юбориш тўхтатилди.

Бу воқеалардан сал олдинроқ, яъни 1993 йилнинг 10 майда Қирғизистон тўсатдан ўз миллий валютаси «сом»ни муомалага киритди. Кейин Туркменистон ўз миллий валютаси – "манат"ни 1993 йил 1 ноябрдан, Қозоғистон миллий валютаси – "тенге"ни 1993 йил 15 ноябрдан муомалага киритди. Натижада 1993 йил кузига келиб, "ягона рубль зонаси" яратиш ғояси чиппака чиқди.

Энг ёмони мамлакат

иқтисодий ҳаёти ўз маромида давом этиши учун зарур воситалардан бири бўлмиш пул тизими ва пул бирлигисиз қолди. Яъни мустақил давлат бор, аммо иқтисодиётнинг қон томири бўлган ўз миллий пули йўқ!

Шундай мураккаб ҳолатда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 12 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан параллел тўлов воситаси сифатида «сўм-купонлар»ни муомалага киритиш тўғрисида»ги 550-сонли қарорига кўра, ички бозорни ортқиқа рубль массасидан ҳимоялаш, аҳолига пул маблағларини тўлашни ўз вақтида таъминлаш мақсадида 1961-1992 йилларда амалда бўлган совет рублига 1:1 нисбатда 1993 йил 15 ноябрдан бошлаб муомалага киритилди.

Сўм-купонларнинг 1, 3, 5 ва 10 сўмликлари Англиядаги «Harrison & Sons Ltd» босмаҳонасида чоп этилган.

Ўта қисқа фурсат ичида, яъни 1993 йилдаёқ замонавий техника ва технология асосида пул, бошқа қимматли қоғоз ва танга ишлаб чиқара оладиган «Давлат белгиси» давлат ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишга туширилганлиги ҳамда 25, 50, 100 сўмликдан 10 минг сўмликкача бўлган сўм-купонларни ўз пул фабрикасида босиб чиқара бошланганлиги кўпчилик мутахассисларни ҳайратга солди.

Ўзбекистоннинг миллий валютаси – "сўм" Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1993 йил 3 сентябрдаги 952-ХII қарорига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1994 йил 16 июндаги ПФ-870-сонли Фармони асосан 1994 йилнинг 1 июлида, сўм-купонга 1:1000 нисбатда муомалага киритилди.

Айтиш жоизки, сўм муомалага киритилган кунда валюта биржасида 1 АҚШ долларининг қиймати роппа-рога 7 сўм бўлган.

1994 йилда муомалага киритилган 100 сўмгача бўлган қоғоз пуллар Германиянинг «Giesecke & Devrient» фирмасида чоп этилган. (Ҳозир бу ерда ЕИ валютаси — "евро" чоп этилади).

1997 йили муомалага киритилган 200 сўмликдан бошлаб, кейинги барча сўм купонлари Тошкентдаги «Давлат белгиси» ДИЧБда босилмоқда.

Шу йиллар мобайнида банк соҳасидаги фаолиятимдан шуни ангадимки, асосий мақсадга эришиш учун инсон қанча оғир вазиятлардан чиқиб кетиши, ҳақлигини исботлаши учун кечаю-кундуз ишлаши, айрим ҳолларда кўп нарсалардан воз кечиши, ўзининг эҳтиёжларини чеклаб, бор кучи, илми, иқтидори билан ҳаракат қилиши, ҳеч қачон бошлаган ишидан чекинмаслиги лозим экан.

Марказий банкдаги иш фаолиятим билан биргаликда Ўзбекистон ФА Иқтисодиёт институти аспирантурасида илмий тадқиқот ишларимни ҳам давом эттириб, 1996 йил "Макроиқтисодиётда монетар барқарорлаштириш муаммолари" (Ўзбекистон Республикаси мисолида) мавзусида "иқтисод фанлари номзоди" илмий даражасини муваффақиятли ҳимоя қилдим, бу республикамизда ушбу соҳадаги илк илмий ишлардан ҳисобланади.

Юқорида қайд этиб ўтилган назарий ва илмий-амалий изланишларда ўтиш даврида инфляция жараёнини бошқариш, монетар барқарорлаштириш муаммолари ва йўналишлари назарий-амалий жиҳатдан асослаб берилди.

Бундай ютуқларга ўз устидан тинимсиз ишлаш, кутубхоналарда соатлаб ўтириш, устозлар ўғитларига ва тажрибаларига суяниш, айрим ҳолларда оила ташвишлари, ошна-оғайнилар билан учрашишлар, турли маросим ва тадбирларда қатнашишдан воз кечиш, масъулиятни ҳар доим ҳис қилган ҳолда фақат олға интилиш орқали эришилди.

Энг асосий ишга бутун вужудимни бериб жон куйдириб ишлашни, масъулиятни ҳис қилишни, берилган вазифаларни сидқидилдан бажаришни, доимо ишни, кўзланган натижага эришишни биринчи ўринга қўйишни ўзимга шиор деб билдим.

Хулоса сифатида эндигина соҳага кириб келаётган ёшларга тавсияларим: инсон бирор ютуққа эришиши, бошлаган ишини охирига етказиши учун кўп меҳнат қилиши, ўз устидан тинимсиз ишлаши, изланиши ва ҳаракатда бўлиши, айрим ҳолларда ўзининг эҳтиёжларини кейинги ўринга қўйиб, кўзланган мақсадга етишиши учун қийинчиликлардан қўрқмай, бутун имкониятларини сафарбар қилиши керак.

«Трастбанк» хусусий акциядорлик тижорат банки

Рўйхатга олиш рақами: ЎзР МБ томонидан 2017 йил 21 октябрдаги 44-сонли лицензияси
Юридик манзил: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 7, 100011

МОЛИЯВИЙ ҲОЛАТ ТЎҒРИСИДАГИ ЖАМЛАНМА ҲИСОБОТ

2018 йил 31 декабрь ҳолатига кўра

(МИНГ СЎМДА)

Активлар	2018 йил 31 декабрь	2017 йил 31 декабрь
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	991 805 915	596 267 609
ЎзР МБ ҳисобварағидаги мажбурий захиралар	100 607 014	170 477 302
Бошқа банклардаги маблағлар	46 063 034	39 616 756
Мижозларга берилган кредитлар ва бўнақлар	1 318 767 598	846 879 993
Инвестициявий молиявий активлар	137 636 739	6 257 440
Шуъба корхоналарга инвестициялар	9 632 350	5 813 936
Фойда солиғи бўйича олдидан тўлов бўйича жорий мажбуриятлар	68 493	3 870 697
Асосий воситалар	102 440 972	53 040 408
Номоддий активлар	4 081 138	5 104 339
Сотиш учун мулжалланган айланмадан ташқаридаги активлар	1 700 853	126 630
Бошқа активлар	29 460 855	43 828 675
ЖАМИ АКТИВЛАР	2 742 264 961	1 771 283 785
МАЖБУРИЯТЛАР		
Бошқа банклар маблағлари	27 122 257	51 335 377
Мижозлар маблағлари	2 348 171 853	1 480 360 167
Мумолага чиқарилган қарз қимматли қоғозлар	477 185	11 492 183
Бошқа қарз маблағлари	39 907 182	-
Кечиктирилган солиқ мажбуриятлари	860 510	1 116 675
Бошқа мажбуриятлар	18 450 516	9 714 046
ЖАМИ МАЖБУРИЯТЛАР	2 434 989 503	1 554 018 448
ХУСУСИЙ КАПИТАЛ		
Устав капитали	161 961 733	101 961 733
Эмиссион даромад	46 997 915	25 997 110
Тақсимланмаган фойда	98 315 810	89 306 494
ЖАМИ ХУСУСИЙ КАПИТАЛ	307 275 458	217 265 337
ЖАМИ МАЖБУРИЯТЛАР ВА ХУСУСИЙ КАПИТАЛ	2 742 264 961	1 771 283 785

КАПИТАЛДАГИ ЎЗГАРИШЛАР ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ

2018 йил 31 декабрь ҳолатига кўра

(МИНГ СЎМДА)

	Устав капитали	Эмиссион даромад	Тақсимланмаган фойда	Жами капитал
2017 йил 1 январь ҳолатига кўра қолдиқ тузатилгани	41 961 733	7 097 110	108 664 363	157 723 206
Соф фойда	-	-	61 094 949	61 094 949
Бошқа умумий даромад	-	-	-	-
Ҳисобот давридаги жами умумий даромад	-	-	61 094 949	61 094 949
Устав капиталнинг кўпайиши	60 000 000	18 900 000	-	78 900 000
Оддий акциялар бўйича эълон қилинган дивидендлар	-	-	(80 454 000)	(80 454 000)
Имтїезли акциялар бўйича эълон қилинган дивидендлар	-	-	(3 450)	(3 450)
Туланмаган дивидендларнинг қайтариллиши	-	-	4 632	4 632
2017 йил 31 декабрь ҳолатига кўра қолдиқ	101 961 733	25 997 110	89 306 494	217 265 337
2018 йил 1 январда илк бора МСФО (IFRS) қўлланишининг таъсири	-	-	898 064	898 064
2018 йил 1 январь ҳолатига кўра қайта ҳисобланган қолдиқ	101 961 733	25 997 110	90 204 558	218 163 401
Соф фойда	-	-	100 820 120	100 820 120
Ҳисобот давридаги бошқа умумий даромад	-	-	-	-
Ҳисобот давридаги жами умумий даромад	-	-	100 820 120	100 820 120
Устав капиталнинг кўпайиши	60 000 000	21 000 805	-	81 000 805
Оддий акциялар бўйича эълон қилинган дивидендлар	-	-	(92 709 975)	(92 709 975)
Имтїезли акциялар бўйича эълон қилинган дивидендлар	-	-	(3 450)	(3 450)
Туланмаган дивидендларнинг қайтариллиши	-	-	4 557	4 557
2018 йил 31 декабрь ҳолатига кўра қолдиқ	161 961 733	46 997 915	98 315 810	307 275 458

ДАРОМАД ЁКИ ЗАРАРЛАР ВА БОШҚА УМУМИЙ ДАРОМАДЛАР ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТ

2018 йил 31 декабрь ҳолатига кўра

(МИНГ СЎМДА)

	2018 йил 31 декабрь	2017 йил 31 декабрь
Фоидали даромадлар, самарали фоида ставкалари бўйича ҳисобланган	194 544 386	126 412 762
Бошқа фоидали даромадлар	18 719 139	3 036 280
Фоидали харажатлар, самарали фоида ставкалари бўйича ҳисобланган	(23 688 274)	(13 330 932)
Бошқа фоидали харажатлар	(2 439 973)	-
Соф фоидали даромад	187 135 278	116 118 110
Қарз молиявий активлар бўйича кредитдан кўрилган зарарларга оид захирани шакллантириш	(15 823 396)	(14 058 251)
Кредитдан кўрилган зарарларга оид захира шакллантирилганидан кейинги соф фоидали даромадлар	171 311 882	102 059 859
Воситачилик даромадлари	104 135 737	86 218 431
Воситачилик харажатлари	(14 081 977)	(16 388 976)
Хорижий валютадаги операциялар ва хорижий валюталарнинг қайта баҳолаши бўйича соф даромадлар/харажатлар	7 214 644	(15 753 029)
Молиявий ҳосила воситали операциялар бўйича соф даромадлар (харажатлар)	(156 011)	16 083 895
Шуъба корхоналарнинг молиявий натижадаги улуши	4 941 350	1 683 900
Молиявий воситалар ва кредитлар модификацияларида дастлаб тан олинган соф фоидали даромадлар/харажатлар	(3 843 447)	-
Кредит хусусиятига эга мажбуриятлар бўйича захира	(2 346 877)	-
Бошқа активлар қадрсизланиши бўйича захира	(1 015 934)	(89 674)
Бошқа операцион даромадлар	5 811 113	2 603 505
Маъмурий ва бошқа операцион харажатлар	(139 774 683)	(97 238 925)
Солиқ солинувчи қадар фойда	132 395 797	79 188 986
Даромад солиғи бўйича харажатлар	(31 575 677)	(16 084 037)
Ҳисобот йилдаги соф фойда	100 820 120	61 094 949
Бошқа умумий даромад	-	-
Бошқа умумий йиллик даромад	100 820 120	61 094 949

ПУЛ МАБЛАҒЛАРИ ҲАРАКАТИ ТЎҒРИСИДАГИ ЙИЛЛИК ҲИСОБОТ

2018 йил 31 декабрь ҳолатига кўра

(МИНГ СЎМДА)

Операцион фаолиятдан келган пул оқимлари ҳаракати	2018 йил 31 декабрь	2017 йил 31 декабрь
Олинган фойзалар	207 432 302	126 355 629
Туланган фойзалар	(24 873 882)	(12 898 726)
Олинган воситачилик ҳақлари	103 974 230	86 089 126
Туланган воситачилик ҳақлари	(13 067 491)	(16 388 976)
Хорижий валютали операциялар бўйича олинган соф даромад	(7 058 633)	16 872 997
Бошқа олинган операцион даромадлар	5 811 113	2 603 505
Ходимлар таъминоти бўйича туланган харажатлар	(74 119 371)	(52 877 794)
Туланган маъмурий ва бошқа операцион харажатлар	(52 091 570)	(37 871 453)
Туланган фойда солиғи	(27 279 111)	(20 460 560)
Операцион активлар ва мажбуриятлардаги ўзгаришлардан олдинки операцион фаолиятдан олинган пул оқимлари	118 727 587	91 423 748
Операцион активларнинг соф (кўпайиши) камайиши:		
ЎзР МБ ҳисобварағидаги мажбурий захиралар	69 870 288	(10 197 820)
Бошқа банклардаги маблағлар	(8 446 278)	98 509 961
Мижозларга берилган кредитлар ва бўнақлар	(475 485 647)	(271 390 472)
Бошқа активлар	16 595 801	(37 726 195)
Операцион мажбуриятларнинг соф кўпайиши (камайиши)		
Бошқа банкларнинг маблағлари	(24 213 120)	44 577 972
Мижозларнинг маблағлари	867 811 686	245 989 585
Бошқа мажбуриятлар	8 480 305	3 107 913
Операцион фаолиятдан олинган соф пул маблағлари ҳаракати	575 340 622	184 294 692
Инвестицион фаолиятдан келган пул оқимлари		
Инвестицион қимматли қоғозларни харид қилиш	(136 810 354)	-
Инвестицион қимматли қоғозларнинг сотувидан тушган тушум	4 000 000	1 900 000
Асосий воситалар ва номоддий активларни харид қилиш	(58 086 955)	(36 701 753)
Асосий воситалар сотувидан тушган тушум	13 805	72 532
Инвестицион фаолиятда фойдаланилган соф пул маблағлари ҳаракати	(190 883 504)	(34 729 221)
Молиявий фаолиятдан келган пул оқимлари		
Қарз қимматли қоғозларни олиш	-	9 380 000
Қарз қимматли қоғозларни сўндириш	(11 000 000)	(5 000 000)
Бошқа қарз қимматли қоғозларга эга бўлиш	39 907 1 82	-
Оддий акциялар эмиссияси	-	323 399
Дивидендлар, тўланганлари	(11 827 200)	(1 709 340)
Молиявий фаолиятдан олинган соф пул маблағларининг ҳаракати	17 079 982	2 994 059
Валюта айирбошлаш курсидаги ўзгаришларнинг пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари таъсири	(5 998 794)	(8 828 666)
Пул маблағлари ва улар эквивалентларининг соф ўзгариши	395 538 306	123 730 864
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари, ҳисобот йили бошида	596 267 609	472 536 745
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари, ҳисобот йили охирида	991 805 915	596 267 609

Молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги "Grant Thornton" МЧДЖ аудиторлик компанияси (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2008 йил 13 февралдаги АФ 00064-сонли лицензияси) томонидан тасдиқланган ва унинг барча муҳим жиҳатлари амалдаги қонун ҳужжатлари ҳамда молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлариға мувофиқ тайёрланган. Юқорида келтирилган маълумотлар тўғрисидаги ахборот банкининг 2018 йил 31 декабрь ҳолати бўйича ҳисоботи тўғрилиги ҳақидаги аудиторлик ҳулосасида бор.

Хизматлар лицензияланган.

«МАДАД ИНВЕСТ БАНК» акциядорлик тижорат банкининг

Умумий даромади тўғрисидаги ҳисобот
(минг сўмда)

Рўйхатга олиш рақами: ЎзР МБнинг 2018 йил 24 февралдаги №82 рақамли лицензияси
Юридик манзил: Фаргона вилояти, Фаргона шаҳри, Мустақиллик кўчаси 312-уй.

Молиявий ҳолати тўғрисидаги ҳисобот
(минг сўмда)

Моддалар	Қўшимча маълумот	2018 йил 31 декабрь	2017 йил 31 декабрь
Активлар			
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	5	106 801 517	32 339 153
Бошқа банкдаги маблағлар	6	6 146 765	7 708 637
Мижозларга кредит ва бўнақлар:	7	111 298 154	44 024 071
Манфий: эҳтимолий зарарлар бўйича захиралар	7	1 234 008	56 552
Мижозларга соф кредит ва бўнақлар	7	110 064 146	43 967 519
Асосий воситалар (соф баланс қиймати бўйича)	8	1 975 613	978 440
Номоддий активлар (соф баланс қиймати бўйича)	8	426 136	200 858
Солиқ талаблари		68 173	83 665
Бошқа активлар	9	71 419	23 856
ЖАМИ АКТИВЛАР		225 553 768	85 302 128
МАЖБУРИЯТЛАР			
Мижозлар маблағлари	10	109 468 599	62 896 208
Бошқа банклар маблағлари	11	2 168 283	-
Бошқа қарз маблағлари	12	461 636	-
Солиқ мажбуриятлари		420 782	125 540
Бошқа мажбуриятлар	13	1 359 256	328 707
Жами мажбуриятлар		113 878 556	63 350 455
Хусусий капитал			
Устав капитали	14	100 000 000	15 300 000
Захира капитали ва жамғармалар	15	5 612 981	4 850 596
Тақсимланмаган фойда	16	6 062 231	1 801 077
Жами хусусий капитал		111 675 212	21 951 673
ЖАМИ МАЖБУРИЯТЛАР ВА КАПИТАЛ		225 553 768	85 302 128

Капиталдаги ўзгаришлар тўғрисидаги ҳисобот
(минг сўмда)

Моддалар	Устав капитали	Қўшилган капитал	Меъёрий активлар бўйича захиралар	Тақсимланмаган фойда	Жами капиталдаги ўзгаришлар
2017 йил 1 январдаги қолдиқ	12 950 000	—	—	48 519	12 998 519
Акциялар эмиссиялашуви	2 350 000	—	—	—	2 350 000
Капитализацияланган дивидендлар	—	—	—	—	—
Туланган дивидендлар	—	—	—	—	—
Захира капиталига тушумлар	—	—	—	—	—
Қўшилган капитал	—	4 396 522	—	—	4 396 522
Меъёрий активлар бўйича захиралар	—	—	454 074	—	454 074
Ҳисобот давридаги умумий даромад	—	—	—	1 752 903	1 752 903
Бошқалар	—	—	—	-345	-345
2017 йил 31 декабрь ҳолатига кўра қолдиқ	15 300 000	4 396 522	454 074	1 801 077	21 951 673
Акциялар эмиссиялашуви	84 700 000	—	—	—	84 700 000
Капитализацияланган дивидендлар	—	—	—	—	—
Туланган дивидендлар	—	—	—	—	—
Захира капиталига тушумлар	—	—	103 478	-103 478	—
Қўшилган капитал	—	—	—	—	—
Меъёрий активлар бўйича захиралар	—	—	658 907	-658 907	—
Ҳисобот давридаги умумий даромад	—	—	—	5 052 518	5 052 518
Бошқалар	—	—	—	-28 979	-28 979
2018 йил 31 декабрь ҳолатига кўра қолдиқ	100 000	4 396 522	1 216 459	6 062 231	111 675 212

Моддалар	Қўшимча маълумот	2018 йил	2017 йил
Фоишли даромадлар			
Фоишли харажатлар	17	-2 004 693	-1 508 500
Соф фоишли даромадлар		11 755 473	4 394 619
Кредитларнинг қадрсизланиши бўйича захиралар		-1 233 998	-510 627
Кредитлар қадрсизланиши бўйича захирадан кейинги соф фоишли даромад		10 521 475	3 883 992
Воситачилик даромадлари	18	1 880 276	1 235 851
Воситачилик харажатлари	18	-930 899	-496 678
Хорижий валюта операцияларидан олинган соф даромадлар (харажатлар)		405 796	1 102
Бошқа фоишсиз даромадлар	19	93 180	39 213
Бошқа фоишсиз харажатлар			
Операцион харажатлардан олдинги фойда		11 970 828	4 663 480
Операцион харажатлар	20	-5 778 410	-2 546 449
Солиққа қадар олинган фойда		6 192 418	2 117 031
Эҳтимолий зарарлар захирасини баҳолаш		-	-
Фойда солиғи учун ирилган бўлган фойда		6 192 418	2 117 031
Даромад (фойда) солиғини баҳолаш	21	-1 139 900	-364 128
Йиллик соф фойда		5 052 518	1 752 903
Бошқа умумий даромад / (харажат)			
Жами умумий йиллик даромад		5 052 518	1 752 903
Ҳар бир акцияга тўғри келадиган базавий фойда (сўмда)	20	587,26	638,19

Пул маблағлари ҳаракати тўғрисидаги ҳисобот
(минг сўмда)

Моддалар	Қўшимча маълумот	2018 йил	2017 йил
Операцион фаолият бўйича пул маблағлари ҳаракати			
Олинган фоишлар	15	5 903 119	5 903 119
Туланган фоишлар	15	(1 508 078)	-1 508 078
Олинган воситачилик ҳақлари	16	1 235 851	1 235 851
Туланган воситачилик ҳақлари	16	(489 195)	-489 195
Ҳисобдан чиқарилган кредитларни қоплаш	19	56 552	-
Соф фоишсиз даромадлар	19,20	36 628	39 213
Ходимлар учун сарфланган харажатлар	21	-2 741 326	-1 524 529
Туланган бошқа операцион харажатлар	21	-2 672 075	-880 066
Туланган фойда солиғи		-959 944	-471 871
Операцион активлар ва мажбуриятлардаги ўзгаришлардан олдинги операцион фаолият бўйича пул маблағлари ҳаракати		6 327 602	2 304 446
Операцион активлардаги ўзгаришларнинг соф (кўпайиши)/камайиши			
Бошқа банклар маблағлари	6	1 561 872	-6 860 647
Мижозларга кредит ва бўнақлар	7	-67 274 083	-29 940 035
Бошқа активлар	9	3 295	-37 973
Операцион мажбуриятларнинг соф кўпайиши/(камайиши)			
Мижозларнинг маблағлари	10	46 572 391	57 224 372
Бошқа банклар маблағлари	11	2 168 283	-
Бошқа қарз маблағлари тўлови бўйича воситалар	12	461 636	-
Бошқа мажбуриятлар	13	911 451	358 464
Операцион фаолиятдан олинган соф пул маблағлари ҳаракати		-9 267 553	-23 048 627
Инвестицион фаолиятдан олинган пул маблағлари ҳаракати		-	-
Асосий воситалар ва номоддий активларни харид қилиш	8	-1 574 175	-1 193 640
Асосий воситалар ва номоддий активларни чиқариш	8	-	-
Инвестицион фаолият бўйича олинган соф пул маблағлари ҳаракати		-1 574 175	-1 193 640
Молиявий фаолиятдан олинган пул маблағлари ҳаракати			
Акциялар эмиссияси	14	84 700 000	2 350 000
Туланган дивидендлар		-	-
Молиявий фаолиятдан олинган соф пул маблағлари ҳаракати		84 700 000	2 350 000
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентларига валюта айырбошлаш курсларидаги ўзгаришларнинг таъсири		604 092	4 471 074
Пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари соф кўпайиши (камайиши)		74 462 364	28 676 061
Ҳисобот йили бошидаги пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	5	32 339 153	3 663 092
Ҳисобот йили охиридаги пул маблағлари ва уларнинг эквивалентлари	5	106 801 517	32 339 153

Молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги "PKF MAK ALYANS" МЧЖ аудиторлик ташкоти (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2008 йил 30 январдаги 00531-сонли лицензияси) томонидан тасдиқланган ва унинг барча муҳим жиҳатлари амалдаги қонун ҳужжатлари ҳамда молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқ тайёрланган. Юқорида келтирилган маълумотлар тўғрисидаги ахборот банкининг 2018 йил 31 декабрь ҳолати бўйича ҳисоботи тўғрилиги ҳақидаги аудиторлик хулосасида акс этган.

Хизматлар лицензияланган.

"SARMOYA-MADAD" МЧЖ

Рўйхатга олиш рақами: ЎзР МБнинг 2008 йил 24 мартдаги №29 рақамли лицензияси
Юридик манзил: Тошкент шаҳри, Учтепа тумани, Лутфий кўчаси 6-уй.

Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисобот
2018 йил 31 декабрь ҳолатига

Баланс ҳисоботи 2018 йил 31 декабрь ҳолатига

КОД	ТАРИФ	КЎРСАТКИЧЛАР	МИНГ СЎМ
		АКТИВЛАР	
10	10100	Кассадаги нақд пуллар ва бошқа тўлов ҳужжатлари	5 737
20	10500	Банкларга қўйилган депозитлар ва бошқа маблағлар	1 163 737
30	16300	Олиниши лозим бўлган ҳисобланган фоизлар	261 867
50	"12401+12405+12409+15701+15705"	Кредитлар (микрокредит, микроқарз, истеъмол), брутто	5 850 235
51	12499+15799	Минус: кредитлар бўйича кўрилиши мумкин бўлган зарарлар захираси	18 780
52		Кредитлар, соф (50 код - 51 код)	5 831 455
70	16500	Асосий воситалар, соф	210 403
80	16600	Номоддий активлар, соф	0
90	16701	Бошқа хусусий мулклар	0
91	16799	а. Минус: кўрилиши мумкин бўлган зарарларни қоплаш захираси	0
92		б. Бошқа хусусий мулклар, соф (90 код-91 код)	0
100	19900+16400	Бошқа активлар	648 809
110		Жами активлар (10+20+30+52+70+80+92+100)	8 122 008
		МАЖБУРИЯТЛАР ва КАПИТАЛ	
		МАЖБУРИЯТЛАР	
210	21400+21600	Тўланиши лозим бўлган кредитлар ва қарзлар	0
220	22100	Лизинг бўйича мажбуриятлар	0
230	22400	Тўланиши лозим бўлган фоизлар	0
240	22500	Тўланиши лозим бўлган ҳисобланган солиқлар	0
250	22800	Муддати узайтирилган даромадлар	0
260	29800	Бошқа мажбуриятлар	1 011 589
270		Жами мажбуриятлар (210+220+230+240+250+260)	1 011 589
		КАПИТАЛ	
310	30301	Устав капитали	2 000 000
320	30903	Умумий захира фонди	300 000
330	30905	Текинга олинган мулклар	0
350	31203	Тақсимланмаган фойда	0
360	30908	Бошланғич қийматга нисбатан баҳолаш қийматининг ошган суммаси	57 613
370	(40000-50000) +/- 31206	Жорий йил фойдаси (зарари)	4 752 805
380		Жами капитал (310+320+330+350+360+370)	7 110 418
390		Жами мажбуриятлар ва капитал (270+380)	8 122 008

КОД	ТАРИФ	КЎРСАТКИЧЛАР	МИНГ СЎМ
		1. ФОИЗЛИ ДАРОМАДЛАР	
110	40400	Банклардаги депозитлар бўйича фоизли даромадлар	0
120	42000	Жисмоний шахсларга берилган микроқарзлар бўйича фоизли даромадлар	4 206 294
160	44700+44900	Бошқа фоизли даромадлар	0
170		Жами фоизли даромадлар (110+120+160)	4 206 294
		2. ФОИЗЛИ ХАРАЖАТЛАР	
210	50600	Жалб қилинган қарз маблағлари бўйича фоизли харажатлар	0
220	53101	Банклардан олинган кредитлар бўйича тўланиши лозим бўлган фоизли харажатлар	0
230	53105+53195+53196	Бошқа кредиторларга тўланиши лозим бўлган фоизли харажатлар	0
240	54400	Лизинг (микролизинг) бўйича фоизли харажатлар	0
250	54900	Бошқа фоизли харажатлар	0
260		Жами фоизли харажатлар (210+220+230+240+250)	0
310		3. КРЕДИТЛАР БЎЙИЧА КЎРИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН ЗАРАРЛАРНИ БАҲОЛАШГАЧА БЎЛГАН СОФ ФОИЗЛИ ДАРОМАДЛАР (170-260)	4 206 294
320	56802+56842	Минус: кредитлар бўйича кўрилиши мумкин бўлган зарарларни баҳолаш	18 780
330		Кредитлар бўйича кўрилиши мумкин бўлган зарарлар баҳолангандан сўнг соф фоизли даромадлар (310-320)	4 187 514
		4. ФОИЗСИЗ ДАРОМАДЛАР	
410	45201	Хизматлар ва бошқа воситачилиқдан олинган даромадлар	0
440	45900	Бошқа фоизсиз даромадлар	1 899 111
450		Жами фоизсиз даромадлар (410+440)	1 899 111
		5. ФОИЗСИЗ ХАРАЖАТЛАР	
510	55106	Кўрсатилган хизматлар ва воситачилик харажатлари	40 394
520	55900	Бошқа фоизсиз харажатлар	892
530		Жами фоизсиз харажатлар (510+520)	41 286
600		6. ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАРГАЧА СОФ ФОЙДА (330+450-530)	6 045 339
		7. ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАР	
710	56100	Ходимлар иш ҳақи ва улар учун қилинган бошқа харажатлар	341 635
720	56200	Ижара ва таъминот харажатлари	50 655
730	56300	Хизмат сафари ва транспорт харажатлари	0
740	56400	Маъмурий харажатлар	32 467
750	56500	Репрезентация ва хайрия	4 328
760	56600	Эскириш харажатлари	68 103
770	56700	Сугурта, солиқ ва бошқа харажатлар	18 903
780		Жами операцион харажатлар (710+720+730+740+750+760+770)	516 091
800	56800-56802-56842	8. КРЕДИТЛАР БИЛАН БОҒЛИҚ БЎЛМАГАН КЎРИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН ЗАРАРЛАРНИ БАҲОЛАШ	0
900		9. ФОЙДА СОЛИҒИ ВА БОШҚА ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН СОФ ФОЙДА (600-780-800)	5 529 248
		10. ФОЙДА СОЛИҒИ	
1000	56902	Фойда солиғини баҳолаш	776 443
1100		11. ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН ФОЙДА (900-1000)	4 752 805
1110	Дт 31206 ёки Кт 31206	Фойдагача бўлган тузатишлар, соф *	0
1200		12. СОФ ФОЙДА (ЗАРАР) (1100+/-1110)	4 752 805

Молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги "FTF-LEA-AUDIT" МЧЖ аудиторлик компанияси (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2008 йил 18 февралдаги 00202-сонли лицензияси, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг 2016 йил 17 августдаги 663-сонли гувоҳномага эга) томонидан тасдиқланган ва унинг барча муҳим жиҳатлари амалдаги қонун ҳужжатлари ҳамда молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқ тайёрланган.

Юқорида келтирилган маълумотлар тўғрисидаги ахборот ломбарднинг 2018 йил 31 декабрь ҳолати бўйича ҳисоботи тўғрилиги ҳақидаги аудиторлик хулосасида акс этган.

Хизматлар лицензияланган.

ТАНЛОВГА

Нигора БУРХОНОВА

Нигора Бурхонова Тошкент Давлат шарқшунослик институтини тамомлаган. Айни кунда "Orient Finans Bank" хусусий акциядорлик тижорат банки Шайхонтохур филиали Ходимлар билан ишлаш сектори мутахассиси лавозимида ишлаб келмоқда.

Ҳаёт сўқмоқларида

Ҳаёт деганлари ажиб бир тилсим, Кўз очиб юмгунча ўтиб кетади. Утар бу дунёдан жамийки жонзот, Ер қаъри барисин ютиб кетади. Хоҳ шоҳ бўлсин, хоҳ бир ғариб, Бу дунёдан бир кун ўтиб кетади, Савобу гуноҳга бўлиб даҳлдор, Умр китобин ёпиб кетади.

***

Ғанимат дунёдир биз яшар макон, Бугун бор одамлар эрта йўқ замон. Шукр қил, нолима, бахт гаштини сур, Кетармиз мангуга гар етса паймон.

Ғурур

Ғурур бўлар экан мисли тоғ қадар, Уни ошиб ўтиш қийин нақадар. Юрак эса айлаб аламли нидо: -Нима қилайин? – дер, қудратли Худо Ҳақиқий севгимдан бўляпман жудо.

Замин узра яна чўқди сокин тун, Жимжитлик қуршади оламни гўё. Ой нури етаклар мени сен томон, Эртаққа айланаиб қолгандек рўё. Гўзал хотиралар жонланди тақдор, Орзулар ичра эдик бахтиёр. Туну кун мен сенга бўлиб интизор, Бахт эди тушда кўришсак дийдор.

Меҳр

Дунёга келаркан одам боласи, Юракдан таралар ишқнинг ноласи. Бу на севги эрур, қилмангиз ҳайрат, Бу эмасдир асло ёрга муҳаббат. Худди қуёш нуриддек кундуз палласи. Будир оғир дамда – дўстинг далдаси, Қувонч-ла ёритган ғамгин қалбимиз. Худди ёритгандек қоронғу тунни, Ернинг яқин дўсти-ойнинг шуъласи.

ТАНЛОВГА

ҲАЗИЛДАН ЎТ ЧИҚДИ

Ҳажвия

Рўзғор – тубсиз ғор, деган экан валломатлардан бири. Худони берган куни ола хуржинни олиб бозорга чопаман. Эшакка ўхшаб ботмон-ботмон орқалаб келсам ҳам кўрдим, демайди бу ўлқон. Бу ёғда болаларниям бўйи чўзилиб, ейман-ичаман, дейди. Буларни оғзини боғлаб кўйиб бўлмасе. Хуллас, умримни энг гуллаган қирчиллама даврини бўзчини моқсидай бозор билан уй орасида ҳалак бўлиб ўтказяпман. Шу пайтгача ҳа, энди турмуш, тирикчилик, дегани шу экан-да деб, кўрган кунимга кўниб юрган эдим.

Аммо уйимга шу ўғри мушук оралади-ю, қут-барақаям, мени тинчим ҳам буткул йўқолди. Бўйнинг жойида узилгур, кунда келиб, бир нимани илиб кетмасе ҳисобмас. Бир ой олдин бир уя жўжани қийратиб кетди. Ўтган ҳафта шу болачақа есин деб, бозордан қарийб бир қулочлик лаққани аранг кўтариб келган эдим. Ана-мана дегунча кўзимизни шамғалатиб, нақд қориндан уриб, тинчитиб кетибди, тиқилиб ўлгур. Шу кунгача қарғиши ёмон деб, мушук зоти-ни уриб кўрмаган эдим. Одамга тоза алам қилиб кетди.

Ҳаммасиданам ёмони, туннов куни бир совлиқ кўрадан чиқа солиб, бедапояга ўтиб кетибди. Барра беда шартта дамлатибди-да. Бир пайт қарасам, оёқ-қўлини осмонга чўзиб хансираб ётибди. Мойпой ичириб юрғазаман дедим, бўладиган ҳоли йўқ. Майли, кўтондан кетса кетсин – қозондан кетмасин деб, шартта бўйнига пичоқ тортдим.

Гўштини нимталаб, ошхонадаги болорларга қатор қилиб осиб, сал шамол тегсе, сели қотар деб, деразани очиб кўйсам, бу худонинг балоси бир майдонда шуниям исини олиб келибди. Еганини еб, қолганини итирқин қилиб кетибди, номерд. Кўриб жон-поним чиқиб кетаёзди. Сен бачағарни энди пайингни қирқмасамми, дедим.

Бир парча этни кўйиб, нақд икки кеча-кундуз йўлини пойладим. Ўзиям қорни биққа тўйган эканми, яқин йўламади. Ниҳоят учинчи кун иш билан ҳовлида андармон бўлиб юрсам лип этиб ошхонага кириб кетганини кўриб, бел дастаси билан орқасидан бордим. Аста ичкарига кирсам, отасини чорбоғида юргандай бема-лол этхўрлик қилиб ётибди. Буни катталигини айтмайсизми, мушук эмас, нақд қолпон дейсиз. Шартта эшикни ёпдим. Ана энди кўлимга тушдинг, нақд терингни шилмасамми сен укағарнинг, деб гаврон билан калласига ўхшатиб сол-

дим. Кутилмаган зарбдан аввал сал гангиб, кейин бирдан ўзини ўнглади. Жунини хурпайтириб, вағиллаб бетимга тармаша бошлади. Шунда менам чаққонлик қилиб, деворда осиглик турган эски чопони устига ташлаб ғиппа босдим. Бор кучим билан икки-уч дақиқача биғиллатиб маҳкам ушлаб турдим. Сал тинчигандай бўлувди, қанор халтага солиб оғзини маҳкам боғладим. Ҳа, мана кўлимга тушар экансан-ку. Энди кунингни кўрсатмасам-ми сен офатни деб ҳалиги гаврон билан яхшилаб саваладим. Мушук ҳам халтани ичида питирлаб-питирлаб, охири тинчиб қолди.

Лекин мени ҳовурум сира босилмади. Бир ойдан бери рўзғоримни шунча қақшатиб, хонавайрон қилган бу уйинг куйгурни қийналиб ўлишини хоҳлардим. Шу пайт калламга мушук зотининг оловдан кўрқиши-ю, бу аблаҳни ўтда ёқиб, жизғанақ қилиш фикри келди. Шу мақсадда анчадан бери омборда ётган бир бақалашка бензинни олиб чиқиб, халтани устидан кўйдим. Гугурт қақишим билан важиллаб ёна бошлади. Бу худонинг балоси жон ҳолатда пагир-путир қилиб, кутилмаганда ёниб турган қопни қоқ ўртасидан отилиб чиқиб, ўзини сомонхонага урса бўладими... Бор гап шу.

Алишер АЗИМОВ

Тафаккур
гулшанидан

Инсоннинг вазифаси оқилона фаолиятдир.

АРАСТУ

***

Илгарилари табиати бой мамлакатлар энг бадавлат мамлакатлар ҳисобланарди, эндиликда одамлари ғайратли бўлган мамлакатлар — бадавлат ҳисобланади.

Г. БОКЛ

***

Ҳеч нарса қилмаслик яшамасликдир... Кимки дилига ҳаёт манбаи, яъни жонли фаолият манбаини жо этиб юрмас экан, кимки ўзига ишонмас экан, — у доимо ҳамма нарсани ташқаридан ва тасодифдан кутади.

В. Г. БЕЛИНСКИЙ

Иккиланиш — кучни йўқотиш демакдир.

О.БАЛЬЗАК

***

Буюк ишлар тезда юзага чиқмайди.

СОФОКЛ

***

Фақат ҳаракатгина эзгуликнинг ҳақиқий кадр-қимматини белгилайди.

ЦИЦЕРОН

***

Бизнинг асосий вазифамиз нигоҳимиз ва этиборимизни олис уфқлардаги нарсаларга қаратишда эмас, балки бевосита ўзимизга яқин юмушларни бажаришдадир.

Т. КАРЛЕЙЛ

***

Асоссиз иш, нимага қаратилганидан қатъи назар, доимо инқироз билан тугайди.

И. ГЁТЕ

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ҲАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

"Norma Hamkor" МЧЖ

"Moliya yangiliklari agentligi" МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

Ўқтам АБДУЛЛАЕВ

НАШР УЧУН МАСЪУЛ

Бобур МУҲАММАДИЕВ

Реклама ва маркетинг хизмати

Тел: 99897 776 60 18

71 232 45 32

Факс: 71 232 43 98

Нашр индекси-102.

Ахборот кўмағи

ЎЗА

Тахририят манзили:

100060. Тошкент ш., Шаҳрисабз кўчаси,

23-уй e-mail: bankaxborotnomasi@mail.ru,

www.banknews.uz телеграм каналимиз

@bank_axborotnomasi

Чоп этишга тайёрловчи "Moliya yangiliklari agentligi" МЧЖ Газета тахририятнинг техник ускуналарида саҳифаланди.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиғи билан "Банк ахборотномаси" да зълон қилинган материалларни қучириб босишга ижозат берилмади. Қўлёзмалар тақрири қилинмайди ва қайтарилмайди. Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиғи томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан руйхатга олинган. Газета ҳафтада бир марта — пайшанба куни чиқади.

Буюртма № г 403

Адади 2043 нусха

Нарих шартнома асосида.

Газета АЗ ҳажми, 2 шартли босма табақда чоп этилди.

Босишга рухсат этилди: 24.04.2019 й.,

1 2 3 4 5